

Notat

Lokaliteter for utplanting av rogn i forbindelse med reetablering av laks i Modalselva 2013

Sven-Erik Gabrielsen og Bjørn T. Barlaup

Bakgrunn og hensikt

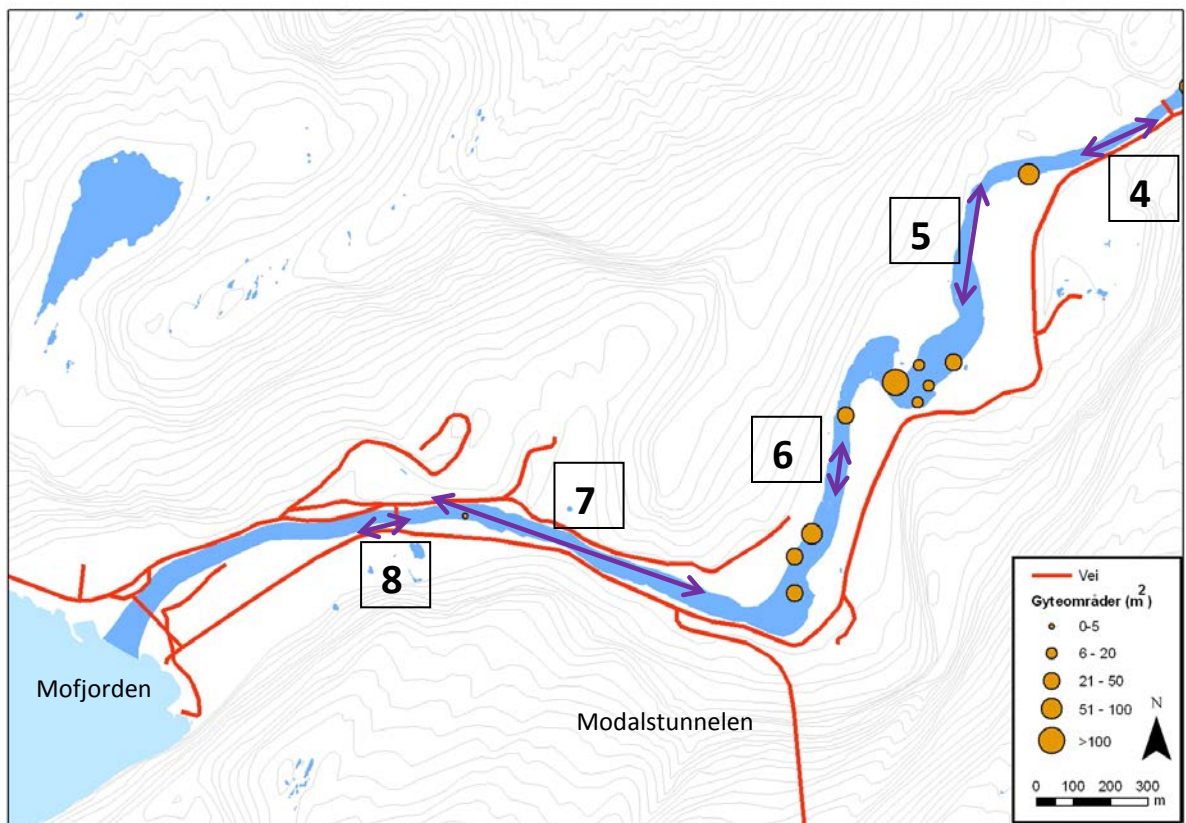
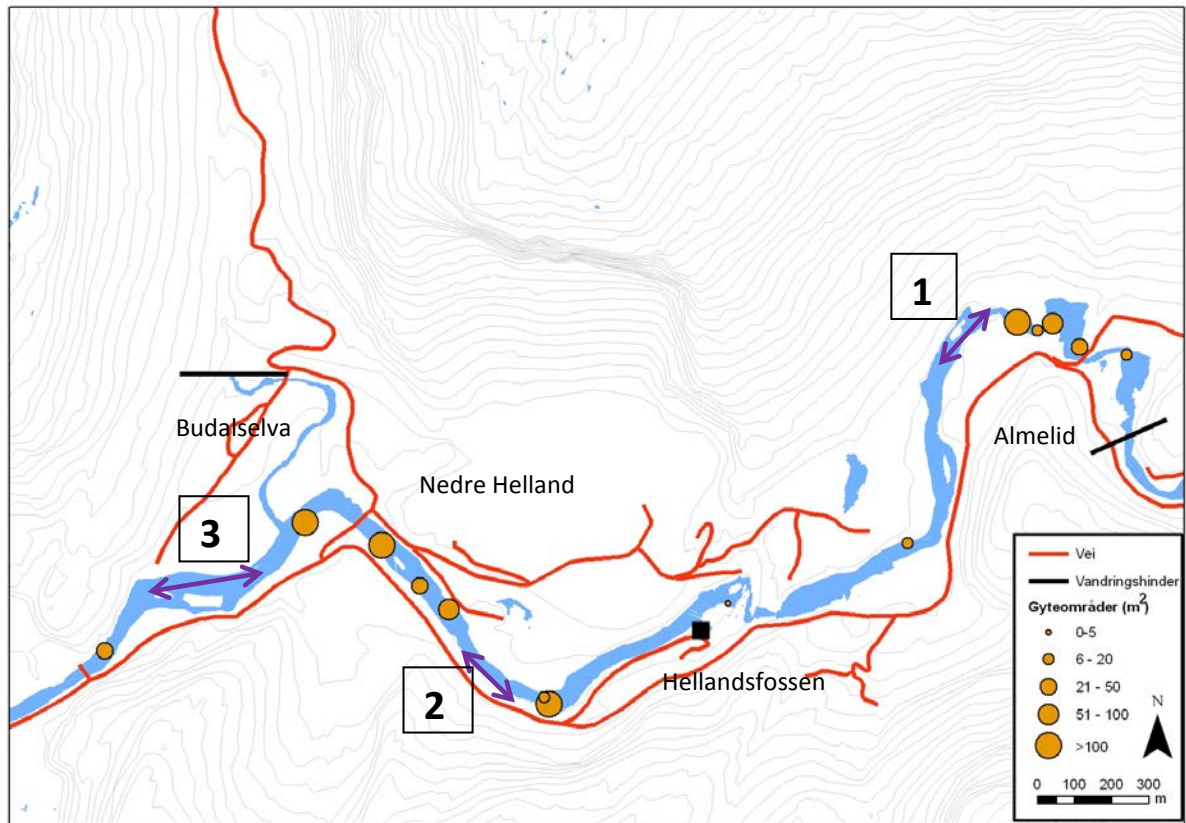
Modalen er planlagt kalket (DN 2011), og i den forbindelse skal det startes opp et reetableringsprosjekt for laks ved å plante ut rogn i vassdraget. Dette skal styre etableringen av laks i vassdraget med et kjent genetisk opphav som baseres på vill lakserogn med opphav i fra Vossovassdraget. Den ville laksebestanden i Modalsvassdraget er ansett som utdødd, og tiltaket vil redusere uheldig genetisk innblanding av oppdrettslaks. LFI Uni Miljø har lang erfaring med forholdene i Modalsvassdraget siden begynnelsen av 1990-tallet og utfører årlige undersøkelser av ungfisk, bunndyr og gytefisk. Modalsvassdraget er et av vassdragene i LIV-prosjektet (Gabrielsen et al. 2011), og via dette prosjektet er det laget en tiltaksplan for å øke fiskeproduksjonen. Den viktigste flaskehalsen er surt vannmiljø som er skadelig for både fisk og bunndyr. Hensikten med dette notatet er å gi en oversikt over egnede lokaliteter for utplanting av lakserogn i elva.

Egnede lokaliteter for utplanting av rogn i Modalsvassdraget

Vi foreslår å legge ut rogn på 8 lokaliteter (se **Kart 1** og **Tabell 1**). Grunnet nyere tids registreringer av gassovermetning ut av Hellandsfoss kraftverk (LFI Uni Miljø, upubliserte data), har vi valgt å ikke planlegge rognplanting på strekningen rett nedstrøms utløpet av kraftstasjonen. Videre har vi valgt å ikke plante ut rogn på kjente store gyteområder i elva for å redusere både den intra- og interspesifikke konkurransen. Ved en eventuell evaluering av tiltaket, er det formålstjenlig å plante ut noe rogn mellom Almelid og Hellandsfossen. Det er registrert et økende antall ungfisk av laks nedstrøms Hellandsfossen i de siste årene, mens ungfisk av laks nesten er helt fraværende oppstrøms Hellandsfossen. Dermed kan undersøkelser av ungfisk oppstrøms Hellandsfossen i etterkant av rognplantingen, gi en pekepinn på tilslaget av den styrte etableringen.

Tabell 1. Antall rogn på ulike lokaliteter i Modalsvassdraget som er egnet til rognplanting i forbindelse med planlagt kalking og reetablering av villaks. Total antallet rogn i tabellen baserer seg på utplanting av 150 000 rogn. Antallet rogn på de enkelte lokaliteter justeres når leveranse av eksakt antall rogn fra genbanken foreligger.

Lokalitet	Antall rogn
1: mellom Almelid og Hellandsfossen	10 000
2: Nedre Helland	15 000
3: Nedstrøms Budalselva	20 000
4: Eikhaugane	15 000
5: Modalen Barnehage - Hugnastad	30 000
6: Nedstrøms Næreneset	20 000
7: Modalstunnelen	25 000
8: Ved Riksveibrua	15 000

Kart 1. Lokalteter som er egnet til rognplanting i forbindelse med planlagt kalking og reetablering av villaks i Modalsvassdraget.

Litteratur

Direktoratet for naturforvaltning. 2011. Plan for kalking av vann og vassdrag i Norge 2011-2015. DN-rapport 2-2011.

Gabrielsen, S.E., Barlaup, B.T., Halvorsen, G.A., Sandven, O.R., Wiers, T., Lehmann, G.B., Skoglund, H., Skår, B. & Vollset, K.W. 2011. «LIV – Livet i vassdragene» - Langsiktige undersøkelser av laks og aure i Modalselva i perioden 2006-2011. LFI-Rapport 188.